

دانشکده طب سنتی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی

رساله

جهت دریافت درجه دکترای تخصصی Ph.D. طب سنتی

عنوان

بررسی اثر رژیم غذایی مبتنی بر مبانی طب سنتی ایران در سیروز

اساتید راهنما

دکتر محمد جواد احسانی اردکانی

دکتر رسول چوپانی

اساتید مشاور

مهندس محمد کمالی نژاد

دکتر لطیف گچکار

نگارش

دکتر جمیله مهدوی جعفری

چکیده فارسی

عنوان: بررسی اثر رژیم غذایی مبتنی بر مبنای طب سنتی ایران در سیروز.

هدف: سیروز در سراسر جهان با مرگ و میر همراه است. بر اساس مبنای طب سنتی ایران با مداخله تغذیه‌ای می‌توان عملکرد کبد را بهبود بخشید. این مطالعه به منظور بررسی اثربخشی یک رژیم غذایی بر اساس مبنای طب سنتی ایران در بیماران سیروتیک طراحی شده است.

روش اجرا: کارآزمایی بالینی Case-Control روی ۵۷ بیمار سیروتیک کلاس A یا B (۳۶ مرد، ۲۱ زن) انجام شد که ۲۸ نفر رژیم غذایی طرح و دستورات حفظ سلامتی را دریافت کردند و ۲۹ نفر فقط دستورات حفظ سلامتی را به مدت سه ماه دریافت کردند. در ابتدا و در پایان مداخله، تست‌های عملکرد کبدی و شدت علائم بالینی مورد بررسی قرار گرفت.

نتایج: متوسط سن افراد مورد مطالعه $51/19 \pm 11/88$ سال بود. کاهش وزن در ۴۱ نفر (۲۲ نفر در مداخله و ۱۹ نفر در گروه شاهد) مشاهده شد. در گروه مداخله در میان افرادی که وزن از دست داده، رژیم غذایی مذکور منجر به کاهش در ALT، AST و افزایش آلبومین سرم نسبت به قبل از مداخله شد و در مقایسه بین دو گروه به طور قابل توجهی AST در گروه مداخله نسبت به گروه کنترل کاهش می‌یابد. اگرچه اختلاف معنی‌دار در سطح بیلی روبین توتال در طول مدت زمان مطالعه بین دو گروه مشاهده نشد، ولی فراوانی زردی اسکلارا در گروه مداخله نسبت به گروه شاهد کاهش یافت. از افرادی که وزن افزایش یافت، مداخله در رژیم غذایی منجر به کاهش قابل توجهی در INR، ALP و افزایش آلبومین سرم شد در حالی که INR، ALP در گروه کنترل افزایش و آلبومین سرم کاهش یافت. در میان این مارکرها، تنها در آلبومین سرم تفاوت معنی‌داری بین گروه مداخله و شاهد وجود داشت.

نتیجه‌گیری: یافته‌ها نشان می‌دهد که توصیه‌های رژیم غذایی و تدابیر حفظ سلامتی بر اساس مبنای طب سنتی ایران برای بیماران سیروز مفید و بی‌ضرر هستند و سبب اصلاح عملکرد کبد می‌شوند.

واژگان کلیدی: طب سنتی ایران، رژیم غذایی، سیروز کبدی.

Abstract

Title: Effect of diet based on the principles of Iranian Traditional Medicine on cirrhosis (A clinical trial).

Background & Aims: Cirrhosis is associated with morbidity and mortality worldwide. Iranian traditional medicine (ITM) focused on nutritional intervention in order to improve liver function. The aim of this study was to assess the effectiveness of a diet designed based on ITM and current dietary recommendations.

Materials and Methods: This case-control study was performed on 57 subjects with class A or B cirrhosis. Subjects were randomly allocated into intervention (28 subjects) who received dietary and lifestyle recommendations based on ITM and controls (29 subjects) who received routine dietary and lifestyle recommendations for 3 months. Subjects were assessed at baseline and at the end of the intervention for anthropometric measures, liver function tests and cirrhosis severity scoring.

Results: Mean age of the subjects was 51.19 ± 11.88 years. Weight reduction was observed in 41 subjects (22 subjects in intervention and 19 in control group). Among those in the intervention group lost weight, diet leads to a reduction in AST, ALT and increased serum albumin compared to pre-intervention. And compared between the two groups significantly reduced AST in the intervention group compared to the control group. However, significant differences in levels of total bilirubin were not observed between the two groups during the study period, but the frequency in the intervention group than the control group decreased scleral jaundice. Of those that increased weight, dietary intervention resulted in a significant reduction in ALP, INR and increase serum albumin. While increase ALP, INR and albumin decreased in the control group. Among these markers, only serum albumin were significant differences between intervention and control groups.

Conclusions: ITM recommendations could be beneficial for cirrhotic patients both for the purpose of weight reduction and weight gain.

Keywords: Iranian traditional medicine (ITM); diet; liver cirrhosis; weight changes.